مجله مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی یزد
دوره شانزدهم، شماره سوم، پاییز ۱۴۰۰
صفحه: ۲۲۳ - ۲۱۶

Journal of Medical Education and Development
Vol.16, No.3 , Autumn 2021
Pages: 216 - 223

چگونه سبک نگارش مقالات انگلیسی را بهبود بخشیم : ۲۰ نکته دستوری پرکاربرد

محمدرضا مزین[1*]

چکیده

مقدمه: امروزه زبان انگلیسی و کاربرد آن بعنوان یک زبان بین‌المللی برای همه پذیرفتنی است و مخصوصا اینکه اکثر مقالات علمی که در کل جهان همه روزه برشته تحریر در می آید به زبان انگلیسی است. هدف از این تحقیق، نگارش نکات دستوری پرکاربردی است که غالب نویسندگان فارسی زبان به هنگام نوشتن مقالات انگلیسی متأسفانه یا رعایت نمیکنند و یا از دانش کافی برای استفاده از آنها برخوردار نیستند در حالیکه این شیوه نگارش در مقالات علمی نویسندگانی که انگلیسی زبان مادری آنها است کاملا هویداست.

روش بررسی: نویسنده این مقاله در یک مطالعه گذشته نگر سعی نموده است با بهره گیری از حدود سه دهه تجربه در ویراستاری مقالات انگلیسی، نکات جالبی که برای ارتقاء کیفیت مقالات پژوهشگران و نویسندگان مورد نیاز میباشد را همراه با ذکر مثال ارائه دهد.

نتایج: بررسی مقالات انگلیسی نگارش شده توسط کسانی که زبان مادری آنها انگلیسی و یا فارسی می‌باشد نشان‌دهنده تفاوت محسوسی است که چه از منظر ساختاری و چه از نظر لغوی بین این دو شیوه نگارش وجود دارد.

نتیجه‌گیری: رفع این مشکل عمده، نیازمند برگزاری جلسات و کارگاههای متعدد جهت چگونگی نگارش مقالات انگلیسی برای فارسی زبانان و آشنایی آنها با ویژگی‌های فرا کلام (Metadiscourse) در زبان انگلیسی میباشد.

واژه‌های کلیدی: مقالات، نگارش، فارسی زبانان، انگلیسی زبانان، نکات دستوری

۱- استادیار، دانشکده پزشکی، گروه عمومی، دانشگاه علوم پزشکی یزد، یزد، ایران.
* (نویسنده مسئول)؛ تلفن: ۹۸۹۱۳۳۵۱۰۲۳۳ پست الکترونیکی: *mozayan38@yahoo.com*

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/ ۰۷/ ۰۸ تاریخ بازبینی: ۱۴۰۰/ ۰۷/ ۲۰ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/ ۰۸/ ۲۳

[Downloaded from jmed.ssu.ac.ir on 2026-10-10]

[DOI: 10.18502/jmed.v16i3.7904]

مقدمه

انتشار یافته های پژوهشی با هدف توسعه دانش در حوزه تخصصی و اطلاع رسانی یافته ها و نتایج حاصل از پژوهش و نیز تعامل با جوامع بین المللی موجب شده است که یکی از نقشهای اساتید در دانشگاهها انجام پژوهش و انتشار آن ها تعریف شود. لذا توسعه مهارتهای مقاله نویسی انگلیسی اعضای هیئت علمی در سیستم های آکادمیک اهمیت زیادی دارد. با توجه به نیاز اساتید در دانشگاهها به رشد مهارتهای نوشتاری به زبان انگلیسی، مجموعه ای از بایدها و اشتباهات رایج در نگارش مقالات انگلیسی توسط فارسی زبانان تدوین شده است که در این نوشتار اصول نگارشی-گرامری مقدمه مقالات مورد بحث قرار می گیرد.

۱. درنوشتن مقالات انگلیسی دیده شده که نویسندگان فارسی زبان از جملات و عبارتهایی استفاده می‌کنند که یا محاوره ای می باشد و اصلا جایگاهی در انگلیسی نوشتاری ندارد یا برعکس از فرمهایی استفاده می‌کنند که از منظر نگارشی تا حدی ساده به نظر می‌رسد و باعث می‌شود که مقالات از نظر سبک نگارش ضعیف باشند تا حدی که مقاله رد شود یا به عبارتی پذیرفته نشود (۱). به مثال های زیر توجه نمایید:

The researchers **don't** refer to ….

کاربرد جمله فوق در مقالات درست نیست زیرا بدلیل داشتن مخفف **don't** از نوع مدل محاوره ای می‌باشد که در نگارش علمی پذیرفته نیست و باید بجای آن از اصل مخفف نشده آن یعنی عبارت ذیل استفاده نمود:

A) The researchers **do not** refer to ….

البته همانطور که بعدا بیشتربه این موضوع خواهیم پرداخت جمله فوق هم بدون ایراد نیست بدین علت که در این جمله قطعیت وجود دارد که این هم در نگارش مقالات زیاد پسندیده نیست و برای اینکه ازحالت قطعی بودن خارج شود می‌توان از جمله ذیل استفاده کرد:

B) The researchers **appear not to** refer to……

متخصصین نگارش مقالات غالبا سعی میکنند از کاربرد افعال کمکی منفی (که سبک نگارشی ضعیف محسوب میشود) خودداری کنند. جمله جایگزین ذیل -بیشتر توسط کسانی که زبان مادری آنها انگلیسی است استفاده می‌شود و فارسی زبانان متاسفانه به‌ندرت از آن بهره می‌گیرند:

C) The researchers **fail to** refer to ….

از عبارت ذیل هم میتوان به‌عنوان جایگزین دیگر استفاده نمود تا ازکاربرد **not** خودداری گردد:

D) The researchers **refuse** to refer to ….

در عین حال ازعبارت ذیل نیز که جایگزینی مطلوب تر از عبارات فوق هست می‌توان بهره گرفت:

E) The researchers **have yet to find** …

۲. گاهی لازم است نگارنده با توجه به کسب سالها تجربه واطلاعات واندوخته علمی بخواهد با قطعیت موضوعی را بیان کند ولی کاربرد جمله ذیل مورد قبول نیست (۲):

I believe that….

جملات زیر می توانند جایگزین های بهتر و پرکاربردتری باشند مخصوصا از این جهت که نویسنده از کاربرد واژه I که درغالب رشته های علمی اصلا متداول نیست پرهیز میکند :

--It is obvious that…
--There is no doubt that…
--Everyone admits that…
--In point of fact … (In reality)
--It stands to reason that…
--The conclusion can hardly be avoided that…
--No sane person would pretend that . . . not…
--Commonsense determines that…
--All authorities on the subject agree that…
--You cannot seriously doubt that…
--Beyond question,
--Unquestionably,
--It is beyond doubt that…
--The simple fact is that…

[Downloaded from jmed.ssu.ac.ir on 2026-10-10]
[DOI: 10.18502/jmed.v16i3.7904]

--It is generally accepted that…

--There is no escaping the fact that…

۳. در نگارش مقالات انگلیسی ایجاب می‌کند حداکثر از کاربرد واژگان اضافی در جمله خودداری گردد. جمله ذیل در صورتیکه دو واژه داخل پرانتز از جمله حذف گردد، مناسب تراست (۳):

Considering the 102 individuals (**who were) found** suitable to participate in the study, we started….

توجه: یکی از ایراداتی که انگلیسی زبانان از مقالات انگلیسی که توسط فارسی زبانان به رشته تحریر در می آید می‌گیرند کاربرد بسیار زیاد ضمایر موصولی مانند who, which, that,… در جملات است. حال در صورتیکه این ضمایر موصولی درکناریکی از اشکال فعل to be باشند قابل حذف میباشند و سبک نگارشی جمله را هم بهتر میکنند.

۴. از جمله نکات دیگری که سبک گرامری جمله را ارتقاء می دهد ولی فارسی زبانان کمتر از آن استفاده می‌کنند کاربرد حرف اضافه قبل از ضمیر موصولی است (۴)، مثال:

The companies **in which** these drugs are produced are located in the southern part of the country.

The patient **to whom** the physician is speaking is a relative of mine.

که در این حالت برای ترجمه فارسی اول باید ضمیرموصولی و بعد حرف اضافه را معنا کنیم.

۵. از نکات دستوری پرکاربرد دیگری که میتوانند تا حد زیادی سبک گرامری جمله را بهبود بخشد کاربرد قیدهای منفی مانند Never, Hardly, Barely, Scarcely, Neither,… در ابتدای جمله و بدنبال آن کاربرد فعل کمکی و سپس فاعل است (۴) (بعبارتی جمله سبک سؤالی بخود میگیرد ولی سؤالی نیست بلکه یک جمله خبری است). کاربرد این نوع سبک نگارش زیبا هم اصلا در بین فارسی زبانان حوزه پزشکی هنوز تثبیت نشده است:

Scarcely has any researcher **been** able to scrutinize such a difficult problem.

۶. به کاربرد صفت درابتدای جمله و بدنبال آن واژه as درزبان انگلیسی توجه نمایید (۵):

Difficult as it was, we conducted the study.

معنی جمله فوق اینست که "هر چند مطالعه سختی بود ولی آنرا انجام دادیم." و این جمله سبک نگارشی بسیار بهتری دارد تا اینکه بگوییم:

Although it was difficult, we conducted the study.

۷. یکی دیگر ازجملات دستوری کمیاب در مقالات انگلیسی فارسی زبانان کاربرد جملات **dangling** است (۵)، به جمله زیر توجه نمایید:

Killing various bacteria and germs, this antibiotic bears also the capacity to ……

همانطور که ملاحظه می‌کنید فاعل این جمله که زیر آن خط کشیده شده درابتدای **قسمت دوم** جمله واره بکار رفته و ابتدای قسمت اول جمله واره، gerund یا فعل ing دار آمده است. این مدل دستوری در بین کسانی که گویش زبان مادری انگلیسی دارند بسیارمتداول‌تر است.

۸. درزبان انگلیسی هنگامیکه در ابتدای جمله از واژه Having و بدنبال آن از قسمت سوم فعل استفاده کنیم نشانه اینست که میخواهیم بگوییم یک عمل انجام شده و سپس بدنبال هدف بعدی هستیم(۶):

Having examined the broad approach, we now need to turn to ….

که یک نویسنده غیر حرفه ای در نگارش جمله فوق ممکن است بنویسد:

After examining the broad approach, …

[Downloaded from jmed.ssu.ac.ir on 2026-10-10]

[DOI: 10.18502/jmed.v16i3.7904]

که این سبکی بسیار ساده است و در نگارش مقالات جایگاه پایین تری دارد.

۹. در ارتباط با مدل فوق، گاهی هم میتوانیم از واژه Once بجای After در ابتدای جمله استفاده کنیم که این کاربرد نگارشی هم در بین گویندگان بومی زبان انگلیسی متداول تر است (۷)، مثال:

Once the quoted material has been removed, …

۱۰. اگر بتوانیم درکل یک مقاله علمی حتی یکبار هم شده از نکته دستوری ذیل بهره بگیریم غنای خوبی به نگارش مقاله مان داده ایم و نشانه این است که داریم به سبک انگیسی زبانان نزدیک میشویم (۱)، به جمله زیر دقت نمایید:

That this division is a real one is evident from the fact that most of the articles …

که در ترجمه این جمله میتوانیم بگوییم "این موضوع که این یک تقسیم واقعی است...". شاید کاربرد That وبه دنبال آن واژه this بسیار در بین ما ایرانیان نادر باشد ولی می‌تواند تنوع خوبی در نگارش بوجود آورد.

۱۱. برای واژه "حدوداً" در فارسی از کلمات انگلیسی مانند...About, Almost, Approximately, می توان استفاده کرد (۱۱،۲)، ولی کمتر دیده می‌شود که نویسندگان از واژه Some بهره گیرند، مثال:

Some 1.2 million students now study in …

۱۲. میدانیم که کاربرد ضمایرموصولی مانند who, whom, which, that,.. قبل از فعل اصلی در مقلات انگیسی متداول است ولی در جمله ذیل از واژه affecting بجای which affects استفاده شده است (۸). نکته جالب در مورد این نکته دستوری این است که حتی اگر اصل جمله زمان گذشته "which affected" یا هر زمان دیگری می بود باز هم تفاوت نداشت و همان affecting می‌توانست جایگزین شود و این نکته ای است که فارسی زبانان متاسفانه کمتر رعایت می‌کنند و موجب کاربرد بیش از حد وغیر متعارف ضمایر موصولی (which, who, that,…) در مقالات می‌شوند، مثال:

Peripheral vascular disease (PVD) is an atherosclerotic disease affecting the lower extremities, resulting in skeletal muscle ischemia, intermittent claudication, and, in more severe stages of disease, limb amputation and death.

مثالی دیگر:

Of 120 patients who had participated in the study, 61 were male and 59 female.

که در این جمله هم میتوان واژه participating را جایگزین چند واژه مشخص شده نمود.

پس بطورکلی بهتر است برای اینکه ازکاربرد زیاد ضمایر موصولی خودداری کنیم فعل اصلی که بعداز آن آمده را بشکل ing دار بنویسیم ولی ضمیرموصولی قبل از آنرا حذف کنیم.

۱۳. کاربرد نکته دستوری ذیل در مقالات انگلیسی برای ما ایرانیان شاید زیاد ساده نباشد ولی تنوع خوبی در نگارش بوجود می آورد. دراین حالت در ترجمه فارسی ابتدا باید ضمیر موصولی (که) را معنی کنیم و بعد عبارتی که قبل ازآن آمده است (۸) :

…and to identify occult lesions, the presence of which could modify treatment planning.

A total of 240 individuals were studied, 181 of whom did not meet the inclusion criteria.

۱۴. در جمله ذیل هم میتوان ضمیر موصولی (that) را حذف نمود و کیفیت جمله را بهبود بخشید ولی این موضوعی کاملا متفاوت از مورد فوق است. توضیح آن اینست که در اینجا برخلاف نکته شماره ۱۲ فعل to be وجود ندارد و علت امکان حذف آن از جمله وجود فاعل (both students) بعداز ضمیر است. (نتیجه اینکه هرگاه بعد از ضمیر موصولی فاعل قرارگیرد همیشه میتوان آن را از جمله حذف نمود) (۳):

[Downloaded from jmed.ssu.ac.ir on 2026-10-10]

[DOI: 10.18502/jmed.v16i3.7904]

Seeing literacy as embedded in the beliefs and practices of individual disciplines, instead of a generic skill that students have failed to develop at school, helps explain the difficulties (that) both students and academics have in controlling the conventions of disciplinary discourses.

۱۵. واضح است که در انگلیسی کار برد فعل اصلی بعد از فاعل جمله است ولی جمله ذیل نیز از نظر دستوری به این علت متفاوت است که فعل جمله یعنی are **قبل** از فاعل یعنی more enduring reasons آمده است (۲):

Standing alongside these developments, of course, are more enduring reasons for …

که این میتواند تمایز نگارشی خوبی در مقالات ایجاد کند.

۱۶. کاربرد قسمت سوم فعل که در اول جمله نقش صفت را بازی میکند نیز میتواند تنوع خوبی در نگارش بوجود آورد (۹). به مثال زیر توجه نمایید:

Spurred by the high frequency of psychiatric symptoms in geriatric primary care populations, mental health services have recently been brought directly to the settings in which elderly patients are found.

این نکته دستوری را مخصوصا در قسمت Result مقالات که شاید نویسنده بارها مجبورباشد بگوید " نتایج نشان میدهد..." و یا "جدول X نشان میدهد که..." میتوان بکار گرفت. یعنی بجای جمله "The results show…" نویسنده میتواند بنویسد:

Shown by the results, ….
Illustrated by the results, …
Represented by the results, …
Exhibited by the results, …

که البته به ابتدای تمام جملات فوق میتوان As نیز اضافه نمود و جملات را متنوع تر نمود.

۱۷. همانطور که بعداً در شماره های بعدی ژورنال اشاره خواهیم کرد واژه "... نشان می‌دهد/نشان داد..." از واژه های بسیارپرکاربرد در مقالات است. و یکی از افعالی که در نگارش انگلیسی برای این واژه بکار می‌برند فعل prove است. (که فارسی زبانان در نگارش انگلیسی متأسفانه بندرت ازآن استفاده میکنند)، منتها تفاوتی که این فعل با افعال دیگری که همین معنی را میدهند دارد این است که میتوان بعد از آن صفت نیز بکاربرد (۱۰). به مثال زیر توجه نمایید:

These 2 models proved able to overcome the shortcomings of the previous model.…

ویا:

The old methods proved best after all.

۱۸. در جملاتی که نیاز به کاربرد Neither…nor… در جمله میباشد میتوان Neither را کنار گذاشت و بجای آن درقسمت اول جمله از افعال کمکی منفی "cannot, do not, did not…" استفاده نمود. توضیح مهم اینکه بعداز nor جمله بصورت سوالی نوشته میشود ولی سوالی نیست (مربوط به نکته شماره ۵). این مدل نگارش فقط در مقالات گویندگان بومی زبان انگلیسی دیده میشود. به مثال زیر دقت نمایید:

Nevertheless, America's financial stability did not collapse, **nor did** that country lose its position in the world.

نکته جالب دیگر در این جمله اینست که (همانطور که درنکته شماره ۵ به آن اشاره گردید) در قسمت دوم جمله فوق وجود واژه nor که منفی است ساختار جمله را به گونه سؤالی در آورده ولی جمله اصلا سؤالی نیست.

[Downloaded from jmed.ssu.ac.ir on 2026-10-10]

[DOI: 10.18502/jmed.v16i3.7904]

۱۹. **;** علامت نقطه بند یا نقط ویرگول است و وقتی میتواند بین دو جمله استفاده شود که جمله دوم یا توضیحی بر جمله اول یا نتیجه جمله اول باشد (۱) و این هم از نکات دستوری کمیاب در مقالات انگلیسی فارسی زبانان است:

الف: جمله دوم توضیح جمله اول

Of these, 80 women did not receive the abortions they were seeking; 43 (24 from government hospital and 19 from NGO clinic) were turned away for advanced gestational age and 37 for other reasons.

ب: جمله دوم نتیجه جمله اول:

The sun was already low in the sky; it would soon be dark.

۲۰. جمله زیر نادرست است:

***Although** researchers have attempted several ways to end the controversy, but none **has/** have been able to work it out.

بدلیل اینکه هرگاه در ابتدای جمله Although بیاید درقسمت دوم جمله کاربرد but جایز نیست (۳).

البته میتوان بجای Although از واژه رسمی‌تر Albeit بهره گرفت که بسیار هم رسمی‌تر است.

Albeit researchers**…**

و جمله فوق را می‌توان به اشکال متنوع تر ذیل نیز به رشته تحریر در آورد:

- (Researchers have, **admittedly**, attempted several ways to end the controversy**; yet** none has/ have been able to work it out.)
- (**It is true that** researchers have attempted several ways to end the controversy; **yet** none has / have been able to work it out.)
- (**While it is true that** researchers have attempted several ways to end the controversy, **the fact remains that** none has / have been able to work it out.)
- (Researchers have attempted several ways to end the controversy, **but the fact remains that** none has / have been able to work it out.)
- (**Granted that** researchers have attempted several ways to end the controversy, we **still** have to wait to see…)
- (**Much as** the researchers have attempted several ways to end the controversy, it can **hardly** be said that they have come to any success)
- (**However interesting** the subject might be, it is **never** likely to appeal to a wider audience)

نتیجه‌گیری

امروزه چاپ مقالات علمی یکی از کارآمدترین ابزار نشر علم و دانش و آگاهی به شمار می رود و یک محقق با انتشار یافته های خود کمک شایانی به پیشرفت و توسعه علم می نماید. ولی وی باید علاوه بر پژوهش، از توانایی نوشتن خوبی هم برخوردار باشد و این نقیصه با توجه به اینکه زبان انگلیسی در کشور ایران یک زبان خارجی و نه زبان دوم محسوب می‌شود بخوبی احساس می‌گردد. نکاتی که در این مقاله توضیح داده شد حاصل سالها تلاش و تدریس درس مقاله نویسی به دانشجویان رشته های مختلف در دانشگاههای علوم پزشکی است و امید می‌رود قدم خوبی در جهت ارتقاء سطح علمی دانش پژوهانی که در این زمینه علاقه مند هستند باشد.

[Downloaded from jmed.ssu.ac.ir on 2026-10-10]

[DOI: 10.18502/jmed.v16i3.7904]

References

1. Norris CB. ***Academic writing in English.*** Finland: University of Helsinki 2013; 23-75.
2. Golshan M. ***Essential words and phrases for Writing English articles.*** 1st ed. Iran: Jungle Publications. 2012: 1-65.
3. Wishon GE, Burks JM. ***Let's write English (1).*** 1st ed. US: Boston, Heinle & Heinle Publications. 1980: 45-59.
4. Frank M. ***Modern English (II).*** 1st ed . US: New jersey, Prentice-Hall Inc. 1972: 19-51.
5. Deedari R, Zia Hosseine M. ***English for the students of medicine (1).*** 1st ed. SAMT publications 2002: 29.
6. Krohn R. ***English sentence structure.*** 1st ed. Michigan Press. 1971: 239-240.
7. Allmi H. ***How to read a scientific article.*** 1st ed. Isfahan, Peyam-e-Allavi. 2011: 7-37. [Persian]
8. Norris CB. ***Academic writing in English***. 1st ed. 2014: 3-37.
9. Golshan M. ***The most frequent questions students of English ask.*** 1st ed. Offset printing house. 2005: 1-107.
10. Lester JD. ***Writing research papers.*** 1st ed. US: Harper Collins College Publishers. 1995: 4-45.
11. Nickname MH, Rahmani J. ***Frequentluy used words in health and related fields.*** 1st ed. Fouzhan graphic house. 2009: 1-41.

[Downloaded from jmed.ssu.ac.ir on 2026-10-10]

[DOI: 10.18502/jmed.v16i3.7904]

How to improve English articles writing style: Twenty highly-applicable grammatical points

Mozayan MR (PhD)[1*]

[1] *Assistant Professor, English Department, School of Medicine, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd, Iran*

Received: 30 Sep 2021 ***Revised:*** 12 Oct 2021 ***Accepted:*** 14 Nov 2021

Abstract

Introduction*:* Today, English and its use as an international language is agreed upon by all, and a wealth of scientific articles written every day in the whole world is in English. The purpose of this study is to project some commonly used grammatical points that native speakers of Persian, unfortunately, do not follow or do not have adequate knowledge to use when writing in English, but this style of writing in the scientific articles by authors whose mother tongue is English is quite obvious.

Methods: In a retrospective study, the author has tried, by drawing on three decades of experience in editing English articles, to provide intriguing points needed to improve the quality of the English articles couched by researchers and authors through exemplification.

Results: A review of English articles written by those whose mother tongue is English or Persian shows a noticeable difference, both structurally and lexically, between the two writing styles.

Conclusion: Heading off this major problem requires holding numerous meetings and workshops on how to write English articles for Persian speakers to familiarize them with style and features of metadiscourse in research articles jenre.

Key words: Articles, Writing, Persian speakers, English speakers, Grammatical points

This paper should be cited as:

Mozayan MR***. How to improve English articles writing style: Twenty highly-applicable grammatical points.***

J Med Edu Dev; 16 (3): 216-223.

**** Corresponding Author: Tel: +98913350233, Email:mozayan38@yahoo.com***

[Downloaded from jmed.ssu.ac.ir on 2026-10-10]

[DOI: 10.18502/jmed.v16i3.7904]